

MACS
Musée des Arts Contemporains
Grand-Hornu

PERSDOSSIER

Orla Barry

Shaved Rapunzel &
La Petite Bergère Punk
23.06 > 03.11.24

Shaved Rapunzel & La Petite Bergère Punk is bedacht door Orla Barry, die zowel kunstenaar als herderin is. In haar tentoonstelling ontdekt het publiek een dubbele wereld: die van de schapen die ze kweekt op haar boerderij in Ierland en die van de verhalen die ze vastlegt in **haar teksten en haar poëtische objecten**, of die ze mondeling vertelt in performances. Deze fluïde en hybride wereld is een kruispunt voor het dierlijke en het menselijke, realiteit en fictie, het mannelijke en het vrouwelijke, kunst en stamboom. Dat blijkt meteen uit de materialen (ruwe wol of vilt), de voorwerpen (een herdersstaf) of de situaties (veilingen, stamboomonderzoek) die ze weghaalt uit hun landelijke omgeving om ze te integreren in haar oeuvre. In een vak dat zelden door vrouwen wordt gedaan, profileert Orla Barry zich als een 'punkherderin' die in opstand komt tegen zowel de patriarchale normen als het hippiecliché van 'hernieuwde verbondenheid met de natuur'.

Het multidisciplinaire oeuvre van Orla Barry (geboren in Wexford in 1969) heeft deel uitgemaakt van **veel tentoonstellingen** in Europa, onder meer in Portugal in het Quetzal Art Centre (2017) en in Museu Bernardo in Lissabon (2011), in Ierland in Mother's Tankstation (2014) en in het Irish Museum of Modern Art (2006) (allebei in Dublin), in Camden Arts Centre in Londen (2005) en in W139 in Amsterdam (2005). In België, waar ze 16 jaar lang woonde, is haar werk ook getoond in meerdere solotentoonstellingen, onder meer in Mu.Zee in Oostende (2019), in S.M.A.K. in Gent (2005) en bij Argos in Brussel (2002). In 2009 keert ze terug naar Ierland en vestigt ze zich op de hoeve van haar vader. Enkele jaren later begint ze raszuivere Lleyn-schapen te kweken. Orla Barry gaat deze professionele activiteit steeds meer als voedingsbodem gebruiken voor haar oeuvre, in de vorm van een poëtische praktijk die soms geschreven en soms visueel is, soms gezongen en soms geacteerd. De afgelopen jaren zijn haar **performances** getoond in het kader van Performatik 17, de Brusselse biënnale voor performance art (Argos) in Brussel in 2017, van WoWmen Festival KAAI (2020) en van Playground in M Leuven (2019).

Presentatie van de tentoonstelling door Denis Gielen, curator van de tentoonstelling

Als herder en kunstenaar is Orla Barry tweemaal op haar hoede. In de 'schapenwereld' heeft ze dagelijks het herdersvak geleerd. Tegelijk is dat een inspiratiebron voor haar kunstpraktijk. Haar hybride status van kunstenaar-herder komt in haar werk tot uiting in gebruikte materialen (ruwe wol of vilt), voorwerpen (een herdersstaf) of situaties (veilingen, stamboomonderzoek). Die haalt ze weg uit de landelijke omgeving van haar Ierse boerderij. Daar kweekt ze sinds 2011 Lleyn-schapen, een van oorsprong Welsh ras. Ze houdt de stamboom heel zorgvuldig in stand, als ware het kostbaar erfgoed. In die mannelijke omgeving profileert Orla Barry zich echter als een rebel, die weigert behandeld te worden als 'het andere geslacht' door haar collega's. Tegelijk blijft ze trouw aan haar vrouwelijkheid. De kunstenaar-herder beschouwt zich eerder als een punkversie van 'Bo-Peep': opstandig tegen de patriarchale normen en resistent voor het hippieclich , dat in de denkwereld van de subculturen doorgaans gelinkt wordt aan een 'hernieuwde verbondenheid met de natuur'. Orla Barry is op haar hoede in een omgeving vol jagers, en wordt daarbij geholpen door haar feministische gevoeligheid. Ze is vooral waakzaam op vlak van taal, de voornaamste drager van stereotypes die ook onze identiteit construeert. Denk hierbij aan de beeldvorming en de berichtgeving over de vrouw in populaire cultuur.

De kunstenaar is geïnspireerd door de traditie van mondelinge verhalen, die door de vertellingen en de tijden heen andere wendingen krijgen. De titel van haar tentoonstelling in het MACS, *Shaved Rapunzel & La Petite Bergère Punk*, verwijst naar twee vrouwelijke stereotypes die Orla Barry de nek omwringt: Rapunzel, toonbeeld van de opgesloten vrouw, en Little Bo-Peep, het cliché van het herderinnetje dat – als een moeder – over haar lammetjes waakt. De tentoonstelling omvat een reeks recente werken en gaat van start met *Spin Spin Scheherazade* (2019), een installatie die onlangs opgenomen is in de collectie van het MACS. Dit werk, dat tot leven komt in een performance, bestaat uit een verhalenreeks die het publiek meeneemt doorheen verschillende afleveringen uit het 'herdersleven' van de kunstenaar. Alle verhalen zijn ingebed in een raamvertelling, in de stijl van de vertellingen van *Duizend-en-een-nacht*. Orla Barry is vatbaar voor de maatschappelijke, ecologische en economische realiteit van haar werk als herder. Ze integreert in de tentoonstelling ook enkele verhalende werken met tastbare materialen: driehoekige frames met de woorden *Shepherd*, *Scavenger* en *Slave* erin, een 'Aran-sweater' waarop een verhaal is geprint over de instorting van de wolmarkt (*Wool Merchants' Calculator & The Curators' Jumper*, 2022), een plank in plataanhout waarop in kalligrafie beschreven staat hoe je dieren verzorgt (*Songwood*, 2022), of wolvilt met enkele woorden en zinnen uit de woordenschat van de kunstenaar (*Shearling Felts*, 2023-2024).

Onder auspiciën van het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie
Met de steun van Culture Ireland, Arts Council Ireland en Wallonie-Bruxelles International

Spin Spin Scheherazade, performance, 2019 - 2023

‘Haar recente werk *Spin Spin Scheherazade* (2019) toont wat het betekent om niet enkel herderin, maar ook queer herderin te zijn. De verhalen zijn intens en fascinerend, mooi en rauw, geïnspireerd door haar leven. Het clichébeeld van de boer wordt op de proef gesteld. In deze performance neemt Einat Tuchman zelf alle verschillende rollen voor haar rekening. Als setting heeft Orla hier gekozen voor een tentoonstellingsruimte, waarin het decor en de rekvisieten ook kunstwerken op zich zijn. Het publiek is niet langer enkel toeschouwer, maar is betrokken bij het verloop van de voorstelling. De rode draad is de beleving van hoe je een leven kan leiden in en met het landschap en de natuur.’

Eva Wittocx
Fragment uit de catalogus

The Wool Merchant's Calculator & The Curator's Jumper

Songwood

Lijst met werken

Spin Spin Scheherazade, geluidsinstallatie, objecten en live performance, 80', 2019.
Collectie Musée des Arts Contemporains au Grand-Hornu, schenking van de kunstenaar in 2023

Shaved Rapunzel's Shepherds, handgeschilderde herdersstaven, hout, buffelhoorn, ramshoorn, variabele afmetingen, 2019.
Collectie Musée des Arts Contemporains au Grand-Hornu, eigendom van de Federatie Wallonië-Brussel

Shepherd, Scavenger, Slave, driehoek in aluminium, lichtgevende verf, 180 × 130 cm, 2022.

Songwood, handgeschilderde plank in plataanhout, 330 × 113 x 6 cm, 2022.
Wexford County Council Art Collection, Ierland

Filling Egg Shells, video, 9'36'', 2011-2023. Orla Barry en Boris Gronemberger

Primal Counterpoint, geluidssculptuur, metalen oppervlak, 6'40'', 240 x 700 cm, 2022. Orla Barry en Paul Bradley

Frogs Are Female Toads, gevilte wol van Hebridean-schaap, Tiroler Bergschaap en merinoschaap, 200 × 80 cm, 2023.

Filling Egg Shells, gevilte wol van Hebridean-schaap, Tiroler Bergschaap en merinoschaap, 140 × 85 cm, 2023.

Punk Bo-Peep, gevilte wol van Gotlandpelsschaap en merinoschaap, 107 × 107 cm, 2023.

Scheherazade, gevilte wol van Gotlandpelsschaap en merinoschaap, 150 × 85 cm, 2023.

Shaved Rapunzel's Shame, gevilte wol van Gotlandpelsschaap en merinoschaap, 115 × 120 cm, 2023.

Shaved Rapunzel, gevilte wol van Tiroler Bergschaap, Lleyn-schaap en Gotlandpelsschaap, 110 × 100 cm, 2024.

Form Is Destroyed, gevilte wol van Tiroler Bergschaap, Lleyn-schaap, merinoschaap en Drents heideschaap, 90 × 80 cm, 80 × 70 cm, 140 × 95 cm, 2024.

The Wool Merchant's Calculator & The Curator's Jumper, tekst en foto geprint op diverse materialen, 158 x 178,3 x 1,6 cm, 2022.

Crowstone, geprint op Eco-Board, 200 x 140 x 1,6 cm, 2024.

Curlewtoast, geprint op Eco-Board, 158 x 188,3 x 1,6 cm, 2024.

Bo-Peep's Kiss, geprint op Spray Up, 130 x 40 cm, 2024.

The Shepherd's Warning, beschilderde sculptuur, 120 x 190 x 60 cm, 2024.

Shaved Rapunzel's Shepherds

Moddergoud

Het creëren van deze vilten werken van a tot z heeft een ecopolitieke bijklank voor mij. De fysieke arbeid en het werk uit het verleden. De repetitieve handelingen van het scheren, reinigen, kaarden en vilten van de ruwe wol die afkomstig is van mijn eigen schapen en die van andere kwekers, met mijn eigen handen.

Waarde creëren waar er geen is. Waarde creëren door de tijd die je eraan besteedt. Een stem geven aan de wol: praten in trieste dystopische toonaarden.

De vilten werken zijn rechtstreeks geïnspireerd door de boerderij en de dieren waarmee ik samenwerk en waarvan ik bijleer. De weg is lang geweest, nu al veertien jaar lang. Van landbouw naar vervilten via genetica en veeprijskampen: het is een eindeloos werk, vol passie, dat het verleden gebruikt om de toekomst te begrijpen. Een auto-etnografische artistieke studie die blijft duren.

Ik kan psychologische voorwerpen maken met wol, maar is het mijn bedoeling om de aandacht te vestigen op het materiaal zelf? Is het een retorische daad? Of ben ik een blinde, doodsbanne gids?

De schapen zijn genetisch geselecteerd voor hun wol, vandaar hun uiterlijk. Wol, een prachtig en heel geliefd materiaal, is een waardeloos nevenproduct geworden. Mijn wolproductie uit 2020 en 2021 heb ik bewaard en tentoongesteld als kunstwerk in 2022. Haar waarde kon zelfs de arbeidskost van de schaapscheerder niet meer dekken.

Dat is de ware metaforische berg. De materiële poëzie van onze stervende wereld.

Kan het model van de familieboerderij overleven in Ierland? Kan de natuur dat model aan? Hoe kunnen stedelingen deze boerderijen rechtstreeks steunen? Hoe kunnen creatieve boeren de industrie beïnvloeden? Kan de volgende generatie boeren op een andere manier werken? Werken in harmonie met de natuur? Iets teruggeven in de plaats en overleven? Een bescheiden en ethische productie nastreven en intussen haar voortbestaan garanderen? Het milieu respecteren en overleven? Kijk maar naar hoe landbouwers nauwelijks nog rondkomen. Het is een echt moreel dilemma dat voor ons ligt: zullen we een andere manier kunnen vinden?

Orla Barry

FORM

IS

DESTROYED

Catalogus

The Shepherd's Progress is bedacht en gemaakt in nauwe samenwerking met Orla Barry, naar aanleiding van haar tentoonstelling in het MACS. Het bevat het merendeel van de werken (teksten, installaties, performances) van de kunstenaar sinds ze teruggekeerd is naar Ierland, haar geboorteland.

Deze publicatie getuigt over de banden die Orla Barry smeedt tussen haar carrière als kunstenaar en haar werk als herderin.

De vorm van de uitgave is een eerbetoon aan het boek *Eva Hesse* van Lucy Lippard (New York University Press, 1976). De catalogus heeft dezelfde vorm en de exacte afmetingen overgenomen van dat boek, dat een blijvende inspiratiebron is voor haar kunstpraktijk.

- Uitgegeven door het MACS
- Oplage van 500 exemplaren
- Engels-Frans
- Teksten van Orla Barry, Sebastian Cichocki, Denis Gielen, Ciara Healy, Eva Wittocx
- 28 x 18 cm
- 148 bladzijden

«Het artistieke werk van Orla Barry overspant meerdere domeinen: beeldende kunsten, landbouw en geschreven teksten. De dunne grenzen tussen die domeinen vervagen evenzeer tussen professionele bezigheden en artistieke creatie, natuur en technologie, stad en platteland, het menselijke en het niet-menselijke, het levendige en het levenloze. De kunstenaar profileert zich als iemand die ‘zowel beeldend kunstenaar als herderin is’. Uit die twee rollen is een derde rol ontstaan die even belangrijk is: die van vertelster. Het hybride oeuvre van Barry pendelt moeiteloos tussen de boerderij en het museum.»

Sebastian Cichocki
Fragment uit de catalogus

Bo-Peep's Kiss

Notes from Sheepland

Van Cara Holmes

**PRIJS
VOOR BESTE
DOCUMENTAIRE**

Notes from Sheepland, dat de prijs voor beste documentaire won op het Dublin International Film Festival in 2023, volgt het dagelijkse leven van Orla Barry nadat ze de familieboerderij overnam. De film toont hoe ze het kunstenaarschap combineert met het herdersvak.

In de film voert natuur, met zowel haar mooie als haar ruige kanten op de boerderij, de boventoon. Zorgvuldig gefilmde beelden worden begeleid door een meeslepende soundscape en zijn doorspekt met openhartige observaties van de kunstenaar over de relatie tussen de herdersstiel en kunst.

DE DOCUMENTAIRE ZAL VERTOOND WORDEN OP ZONDAG 22 SEPTEMBER IN PLAZA ARTHOUSE CINEMA IN BERGEN

Trailer:

<https://mubi.com/en/films/notes-from-sheepland/trailer>

**FEATURING ARTIST AND SHEPHERD ORLA BARRY
AND HORN PLAYER HANNAH MILLER**

**ORIGINAL MUSIC VERITY SUSMAN AND MATTHEW SIMMS EDITORS MICK MAHON AND CARA HOLMES
DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY LUCA TRUFFARELLI PRODUCTION SOUND MIXER SIMON MURPHY
AUDIO POST FACILITY AVATAR POST PRODUCTION PICTURE POST FACILITY OUTER LIMITS
PRODUCER AIDEEN O'SULLIVAN EXECUTIVE PRODUCER NUALA CUNNINGHAM DIRECTOR CARA HOLMES**

Curriculum Vitae

PERFORMANCE

2020

WoWmen Festival KAAI, Kaaitheater Bruxelles

2019

Museum M & TAZ, Oostende

Performatik 17, Bruxelles

Crawford Art Gallery

Cork

Argos, Bruxelles

Tempel, Bar Gallery + Studio, Dublin

Project Arts Centre, Dublin

South London Gallery, London

Tate Modern, London

If I cant dance, Amsterdam

De Appel, Amsterdam

SOLO TENTOONSTELLINGEN

2019

MuZee, Ostende

2017

Quetzal Art Centre, Portugal

2014

Mothers Tankstation, Dublin

2011

CCB, Museu Bernardo, Lisbonne

2006

Irish Museum of Modern Art, Dublin

2005

SMAK, Gand

Camden Arts Centre Londres

W139, Amsterdam

2002

Argos, Bruxelles

1998

Manifesta 2 Biennale européenne d'art contemporain, Luxembourg

39ème EVA international

GROEPSTENTOONSTELLINGEN

2022

A Growing Concern, RHA Gallery

2003

Prix de la jeune peinture belge (Palais des Beaux-Arts)

1999

Sélectionnée au prix Glen Dimplex

Evenements

Ontmoeting met Vinciane Despret

Dinsdag 17 september – 20u

Naar aanleiding van de tentoonstelling '*Shaved Rapunzel & La Petite Bergère Punk*' van Orla Barry nodigt het MACS Vinciane Despret uit voor een bijzondere ontmoeting. In een gesprek met Denis Gielen, directeur van het MACS, laat Vinciane Despret haar licht schijnen over het unieke karakter van de praktijk van Orla Barry. Daarbij bespreekt ze de plaats die Barry's kunst inneemt in de context van hedendaagse creatie.

Als filosofe, psychologe en professor aan de Universiteit van Luik (ULiège) en de ULB heeft Vinciane Despret talrijke publicaties uitgegeven over wetenschapsfilosofie en ethologie. Haar onderzoek draait voornamelijk rond onze relatie met dieren en met de dood.

PROGRAMMA :

18u – 20u : Vrij bezoek aan de tentoonstellingen

18u – 20u : Snacks en bar door Rizom

20u : Gesprek met Vinciane Despret

21u30 : Drink

10€ / gratis voor studenten

Filmexpo over Orla Barry | Plaza Arthouse Cinema (Bergen)

Zondag 22 september – 11u & 14u

In het kader van de tentoonstelling *Shaved Rapunzel & La Petite Bergère Punk* van Orla Barry slaan het MACS en Plaza Arthouse Cinema de handen in elkaar om je de documentaire *Notes From Sheepland* van Cara Holmes te laten ontdekken. Deze film won de prijs voor beste documentaire op het Dublin International Film Festival in 2023. Met prachtige beelden volgt de film het dagelijkse leven van de kunstenaar nadat ze de familieboerderij in Ierland overnam. De documentaire toont hoe ze het kunstenaarschap met het herdersvak combineert. Na de filmvertoning wordt het publiek uitgenodigd bij het MACS voor een rondleiding om 14u door de tentoonstelling *Orla Barry. Shaved Rapunzel & La Petite Bergère Punk*.

6 €

Filmvertoning gevolgd door een aperitief

Reserveren aanbevolen

Twee performances

ORLA BARRY | ARIANE LOZE

Zondag 6 oktober – 11u

PROGRAMMA :

11u : rondleiding door de tentoonstellingen

14u : performance *Spin Spin Scheherazade* door Orla Barry

16u30 : performance *Bonheur Entrepreneur* door Ariane Loze

Gratis evenement

Foodtrucks en bar (betalend)

Activiteiten

Voor gezinnen

Zondag 21 juli: nationale feestdag bij Grand-Hornu

4, 11, 18 en 25 juli: donderdag voor gezinnen

1, 8, 22 en 29 augustus: donderdag voor gezinnen

Voor (jong)volwassenen

Zondag 7 juli: workshop creatief upcyclen ((jong)volwassenen)

Zondag 18 augustus: workshop wol spinnen

Zondag 8 september: workshop haken

Zondag 13 oktober: schrijfworkshop

Kinderen en jongeren

Van 15 tot en met 19 juli: theaterkamp

Van 5 tot en met 9 augustus: kamp 'Ontdek je talenten'

Zondag 1 september: baz'art-workshop rond wol en vilt

Zondag 6 oktober: baz'art-workshop 'punch needling'

OP DEZELFDE DATUMS

Ariane Loze

L'Archipel du moi

23.06 > 03.11.24

BINNENKORT

MACS. Grand-Hornu. Extra-muros |

Alec De Busschère

Memory Cache Collection 99

01.09 > 22.09.24

37, RUE DU RUISSEAU - 1080 BRUXELLES (LA VALLÉE)

Daniel Turner

15.12.24 > 06.04.25

Praktische info

Site du Grand-Hornu

Rue Sainte-Louise, 82

B-7301 Hornu (bij Mons)

Tél. : +32 (0)65/65.21.21

Mail : info.macs@grand-hornu.be

CONTACT

Persverantwoordelijke

Maïté Vanneste

Tél. : +32 (0)65/61.38.53

Mail : maite.vanneste@grand-hornu.be

Persagentschap

Club Paradis

Micha Pycke

Tél. : +32 (0)486.68.00.70

Mail : micha@clubparadis.be

www.mac-s.be